

**Місцеві вибори - 2010:
очікування та перестороги
громадян**

**Соціологічна група "Рейтинг"
вересень 2010**

Методологія

Аудиторія дослідження:

населення України віком від 18 років і старші

Вибіркова сукупність:

2000 респондентів

Метод дослідження:

особисте формалізоване інтерв'ю згідно з опитувальником (face to face)

Помилка репрезентативності дослідження:

для значень близьких до 50% похибка становить не більше 3%, для значень близьких до 30% - не більше 2,6%, для значень близьких до 10% - не більше 1,8%

Терміни проведення дослідження:

9-16 вересня 2010 р.

Розподіл областей:

Захід	<i>Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська, Тернопільська, Чернівецька</i>
Центр	<i>Вінницька, Кіровоградська, Полтавська, Хмельницька, Черкаська</i>
Північ	<i>м. Київ, Київська, Житомирська, Сумська, Чернігівська</i>
Південь	<i>АР Крим, Одеська, Херсонська, Миколаївська, м. Севастополь</i>
Схід	<i>Дніпропетровська, Запорізька, Харківська</i>
Донбас	<i>Донецька, Луганська</i>

Резюме

Загальні очікування

42% опитаних українців однозначно мають намір взяти участь у місцевих виборах 31 жовтня 2010 року. Ще 36% скоріше мають намір взяти участь у виборах, ніж не мають. 7% опитаних скоріше не мають наміру взяти участь у голосуванні і 9% - точно не збираються цього робити. Ще 6% не визначились.

Найбільша явка очікується на Донбасі і Заході. Найменша – на Сході України. Відповідно найбільш мобілізовані наразі виборці Партії регіонів, КПУ, Свободи і Фронту змін.

Майже половина опитаних очікують змін на краще в розвитку їх регіонів у результаті місцевих виборів, не очікують змін на краще 42%. Якість очікування змін напряму впливає на наміри взяти участь у виборах. Так, наприклад серед тих респондентів, які однозначно очікують змін на краще в результаті місцевих виборів 84% точно мають намір взяти в них участь.

41% опитаних очікують, що в результаті цих місцевих виборів суттєво оновиться депутатський корпус місцевих рад, хоча лише 10% однозначно впевнені в цьому. Не очікують оновлення депутатського корпусу 42% опитаних. 17% - не визначились.

Лише 29% опитаних очікують, що в результаті цих місцевих виборів місцеві депутати стануть більш підзвітні виборцям. Разом з тим вдвічі більше – 56% не мають таких очікувань.

Підсумовуючи варто наголосити, що прихильники Партії регіонів мають найкращі очікування від місцевих виборів-2010 по кожній з вищеперерахованих позицій, а виборці Батьківщини – навпаки – мають одні з найгірших очікувань. Високі очікування від виборів мають також прихильники Свободи – близько половини з них очікують оновлення місцевих рад, а от виборці Сильної України навпаки - найменше в це вірять.

В регіональному розрізі найгірші очікування від виборів мають мешканці Сходу України, а найкращі – Донбасу.

Ставлення до новацій в законі про місцеві вибори

Більше половини опитаних підтримують проведення місцевих виборів за змішаною системою (не підтримують лише 20%).

Разом з тим інші законодавчі новації респонденти підтримують значно менше. Наприклад, лише 26% підтримують норму закону, згідно з якою участь у виборах не мають права виборчі блоки, різні місцеві громадські організації та ініціативи (не підтримують норму 47%). Лише 26% опитаних підтримують законодавчу вимогу, згідно з якою кандидат на посаду міського голови повинен висуватися виключно від політичної партії (не підтримують 53%).

Цікаво, що відповіді респондентів практично не відрізняються в залежності від регіонів та електоральний симпатій.

Проблеми регіонів

Серед ключових проблем, які необхідно вирішити, на думку опитаних, в регіонах слід виділити: безробіття (60%), високі тарифи на комунальні послуги (53%) та корупцію у місцевій владі (38%).

Також людей турбує незадовільний стан охорони здоров'я (30%), неякісний стан доріг (29%), алкоголізм, наркоманія (26%), закритість і недоступність влади для простих людей (20%), відсутність доступного житла (20%), проблеми з екологією (18%), злочинність (14%), неефективне використання землі (13%). Із проблем ЖКГ неякісне водопостачання людей турбує вдвічі більше, ніж теплопостачання.

У регіональному розрізі проблеми безробіття найбільше актуальні серед мешканців Заходу, Центру і Півдня, високі комунальних тарифів – Донбасу і Сходу, проблема неналежного стану охорони здоров'я одна з найбільш болючих для Донбасу, як і погана екологія. Корупція найбільше турбує мешканців Заходу і Сходу.

Резюме

Відсутність нормальних доріг найбільше непокоїть мешканців Донбасу, Центру і Заходу. Проблема алкоголізму і наркоманії турбує передусім мешканців Центру і Півдня, злочинності – Сходу і Донбасу.

Критерії вибору кандидатів доповнюють загальну картину очікувань від цих місцевих виборів.

Отже, більшість опитаних (59%) при виборі міського або сільського голови шукатимуть кандидата, який має досвід господарника. Для 37% опитаних важливим є здатність кандидата вирішити їхні конкретні соціальні питання, при цьому – цей критерій втричі вагомий за здатність кандидата вирішити проблеми будинку респондента. Для 35% важлива незаплямована репутація кандидата, для 32% - відкритість і доступність кандидата для простих людей, для 28% - політичний досвід кандидата. Партийна приналежність кандидата є вагомим критерієм вибору лише для 9% опитаних, зміст передвиборчої програми кандидата – лише для 16%.

Досвід роботи господарника найбільш вагомий при виборі кандидата на Заході і Півночі, здатність кандидата вирішувати конкретні соціальні питання виборця – на Донбасі, а також на Сході і Півдні, незаплямована репутація кандидата – в Центрі.

Очікування щодо фальсифікацій на місцевих виборах

Майже 60% опитаних українців очікують фальсифікацій на місцевих виборах 31 жовтня 2010 року, у т.ч. 31% - очікують значних фальсифікацій, які впливатимуть на результати виборів, 28% - незначних фальсифікацій.

Найбільше стурбовані можливими фальсифікаціями на місцевих виборах мешканці Півночі і Заходу України. Відповідно це виборці Свободи, Батьківщини та Фронту змін.

Найменше очікують фальсифікацій на Донбасі – відповідно це виборці Партії регіонів.

Серед тих респондентів, які очікують значних фальсифікацій на місцевих виборах, майже половина думає що вони будуть на користь Партії регіонів, 9% - на користь Батьківщини. Разом з тим 27% опитаних вважають, що до фальсифікацій будуть вдаватися усі політичні сили.

Серед респондентів, які очікують незначних фальсифікацій, на Партію регіонів вказують вже менше - 30%, а на Батьківщину – навпаки більше – 17%. Четверть опитаних у цій групі думає, що до фальсифікацій будуть вдаватися усі політичні сили.

Більше половини опитаних на Заході, в Центрі і Півночі України і які одночасно вважають, що на виборах будуть фальсифікації, вказують на Партію регіонів, майже кожен десятий – на Батьківщину.

Так вважають близько 80% виборців Свободи і Батьківщини, 63% - Фронту змін, половина – Сильної України і третина КПУ.

Цікаво, що близько половини виборців Партії регіонів також вважають, що цих місцевих виборах будуть фальсифікації, у т.ч. 13% - значні. Ці респонденти не звинувачують жодну конкретну партію – дві третини з них говорять, що до фальсифікацій будуть вдаватися усі політичні сили.

Загальні очікування щодо результатів виборів

Вже згадані настрої мають очевидний вплив на відповіді щодо наступного питання. Так, 54% опитаних думають, що в результаті місцевих виборів 2010 року підсилить свої позиції більше Президент, і лише 16% - думають, що опозиція. Ще 31% не змогли визначитися з цього приводу.

Разом з тим лише 32% вважає, що для країни буде краще, якщо в результаті місцевих виборів 2010 року підсилить свої позиції більше Президент і 31% вважає, що буде краще, якщо підсилить свої позиції опозиція. 37% респондентів не змогли дати відповідь на це питання.

Резюме

Найбільше вболівають за підсилення позицій Президента в результаті цих виборів мешканці Півдня. Дещо менше – на Донбасі і Сході – тут майже половина респондентів не змогла визначитися, що ж для країни буде краще.

За підсилення позицій опозиції найбільше вболівають на Заході, Півночі і в Центрі України.

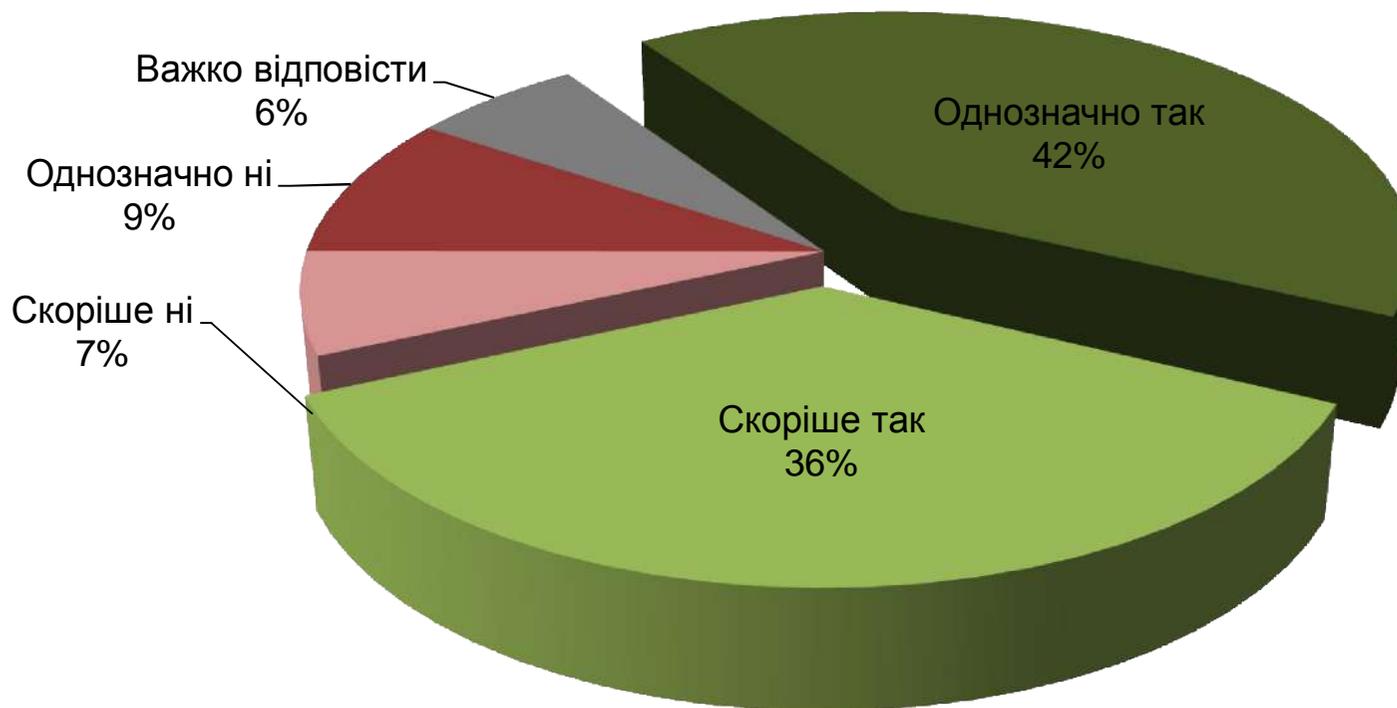
Переважна більшість виборців Партії регіонів (понад 70%) вважають, що позиції підсилить більше саме Президент і що це дійсно буде краще для країни. А от серед виборців Батьківщини лише 40% впевнені у перемозі опозиції. Решта опозиційних партій почуваються ще більш невпевнено.

У цікавій ситуації опинилися виборці Сильної України – третина з них вважає, що краще для країни буде, якщо у результаті місцевих виборів позиції підсилить Глава держави, а чверть – навпаки – за підсилення опозиції. Ця суперечливість легко пояснюється регіональною специфікою – на Сході і Півдні виборці Сильної України відносять партію більше до влади, а на Заході - до опозиції.

Очікування

Очікувана активність

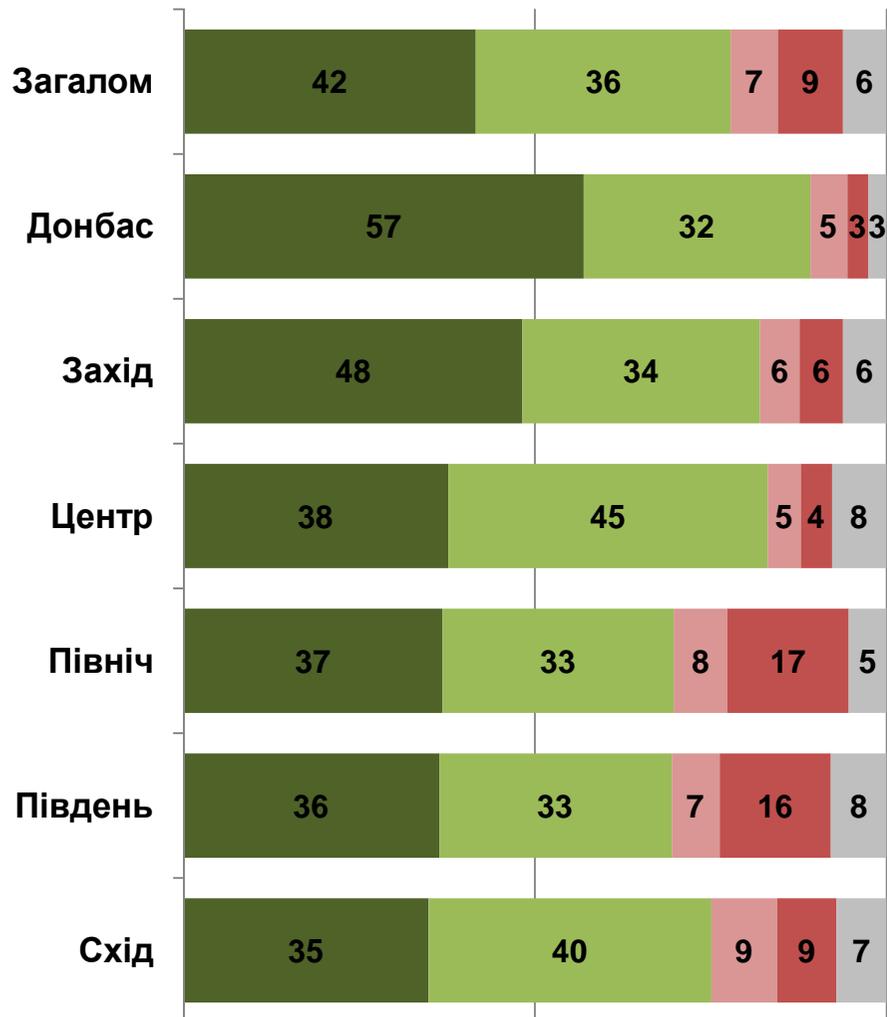
31 жовтня в Україні відбуватимуться місцеві вибори (депутатів в обласні, міські, сільські та селищні ради та вибори мерів міст). Чи маєте Ви намір взяти в них участь?

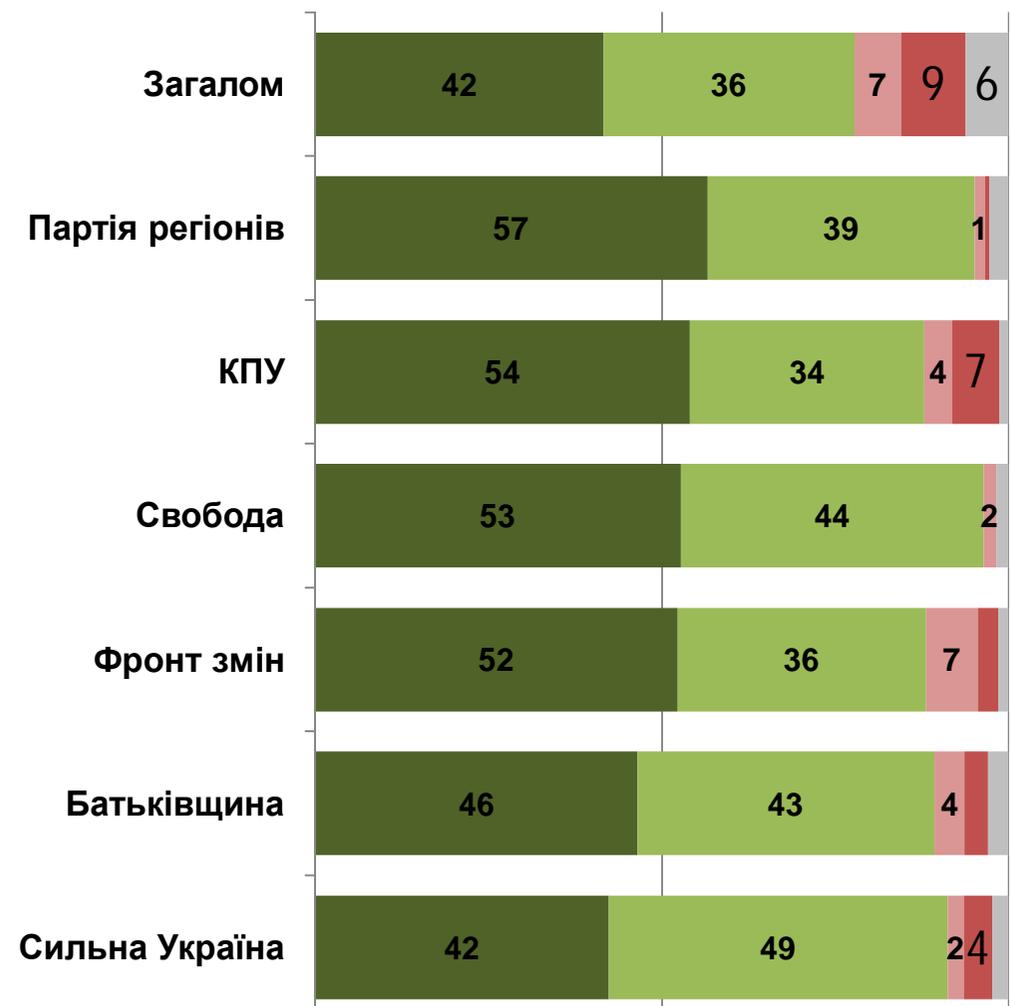
Очікувана **активність** на місцевих виборах

■ Однозначно так
 ■ Скоріше так
 ■ Скоріше ні
 ■ Однозначно ні
 ■ Важко відповісти

Регіони

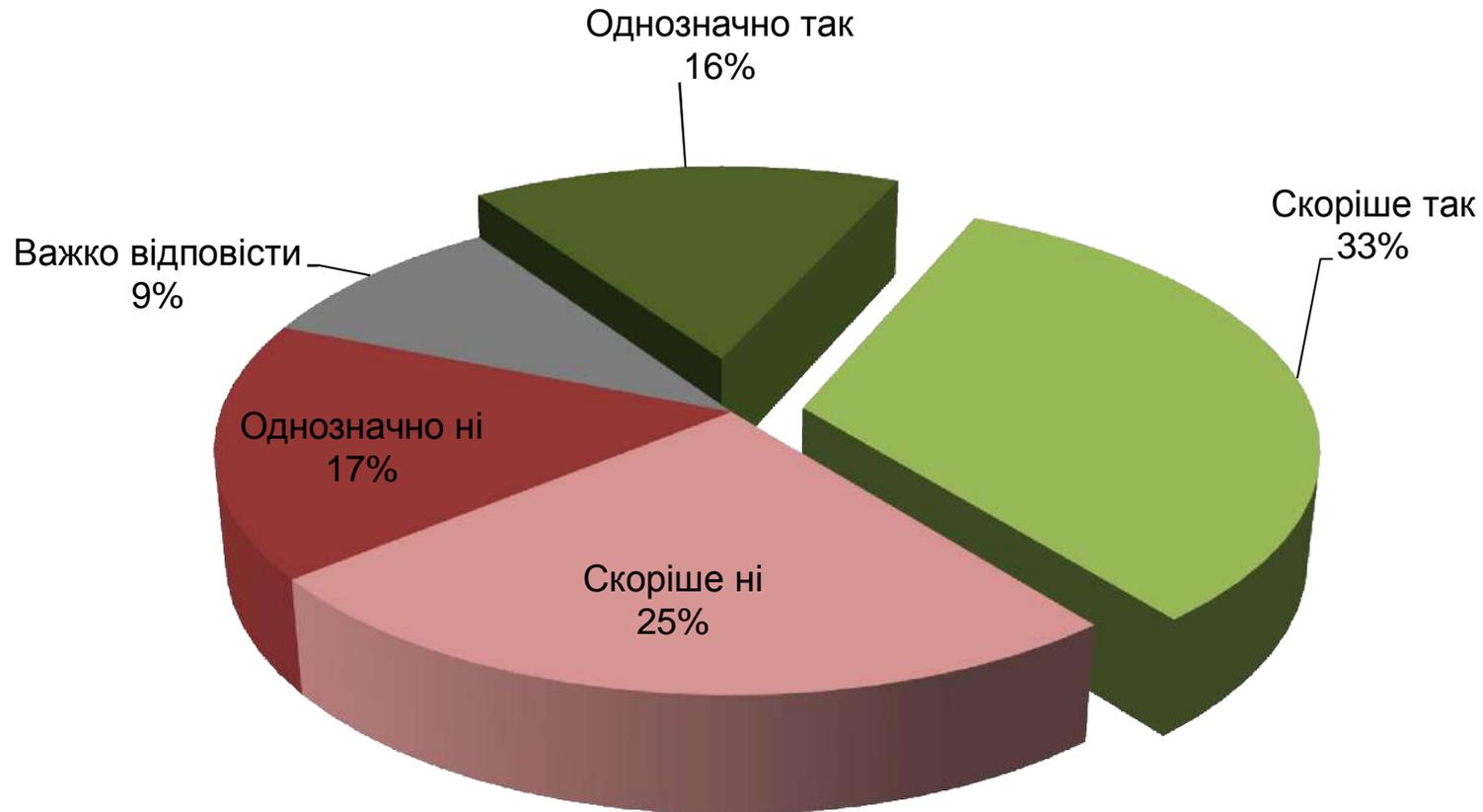

Політичні симпатії

Очікування змін на краще у результаті виборів

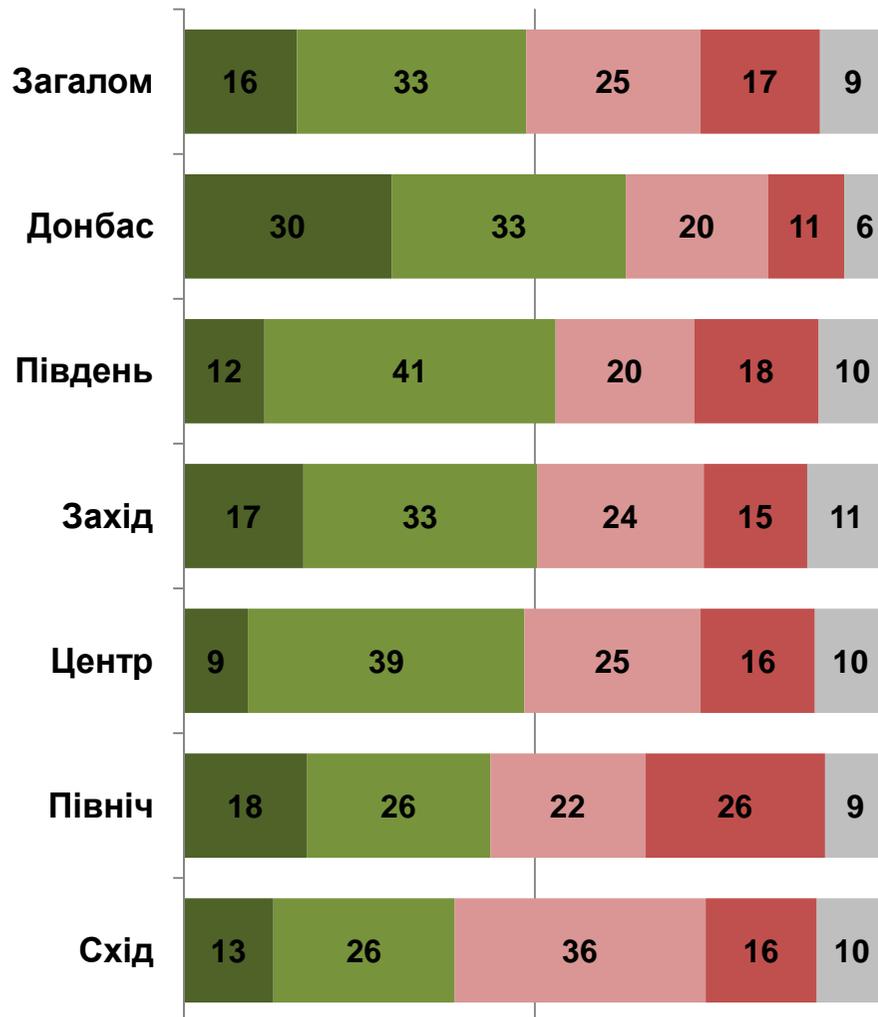
Чи очікуєте Ви змін на краще в розвитку Вашого регіону у результаті місцевих виборів 31 жовтня?

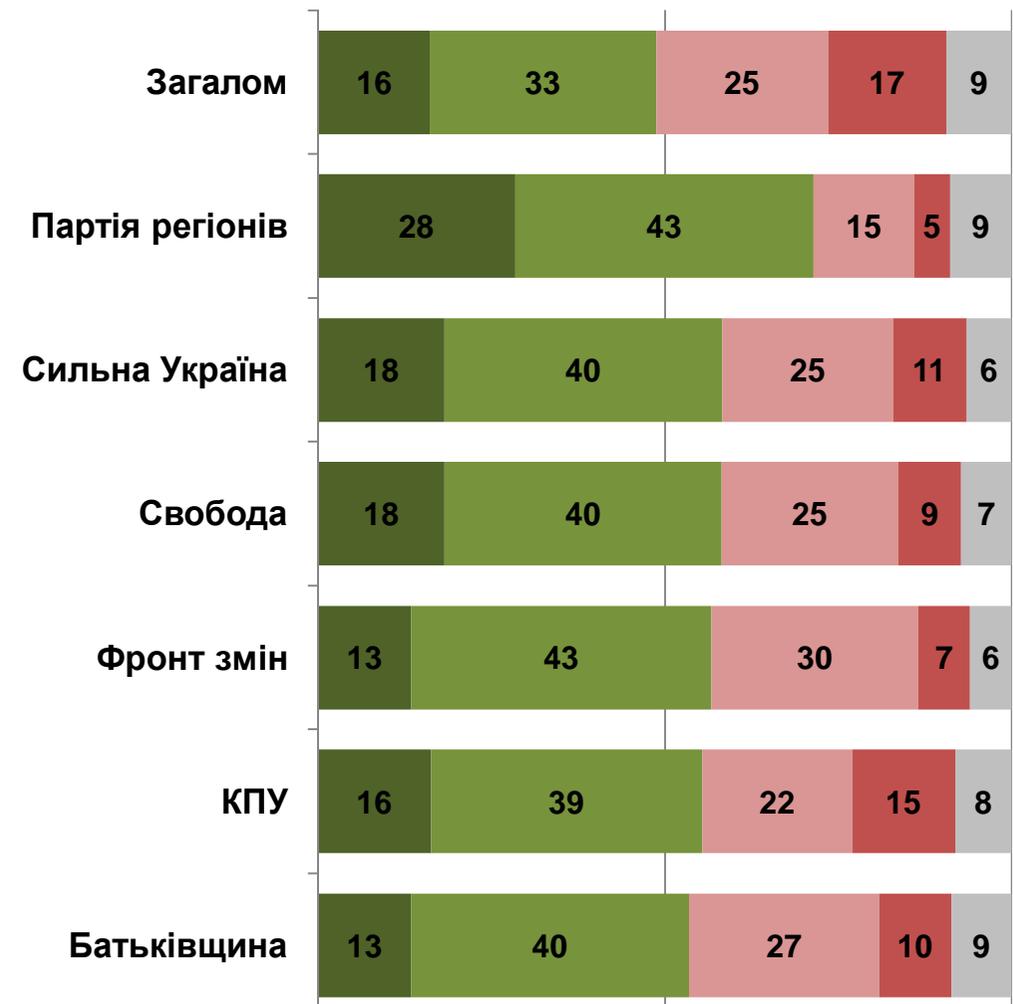
Очікування змін на краще у результаті виборів

■ Однозначно так
 ■ Скоріше так
 ■ Скоріше ні
 ■ Однозначно ні
 ■ Важко відповісти

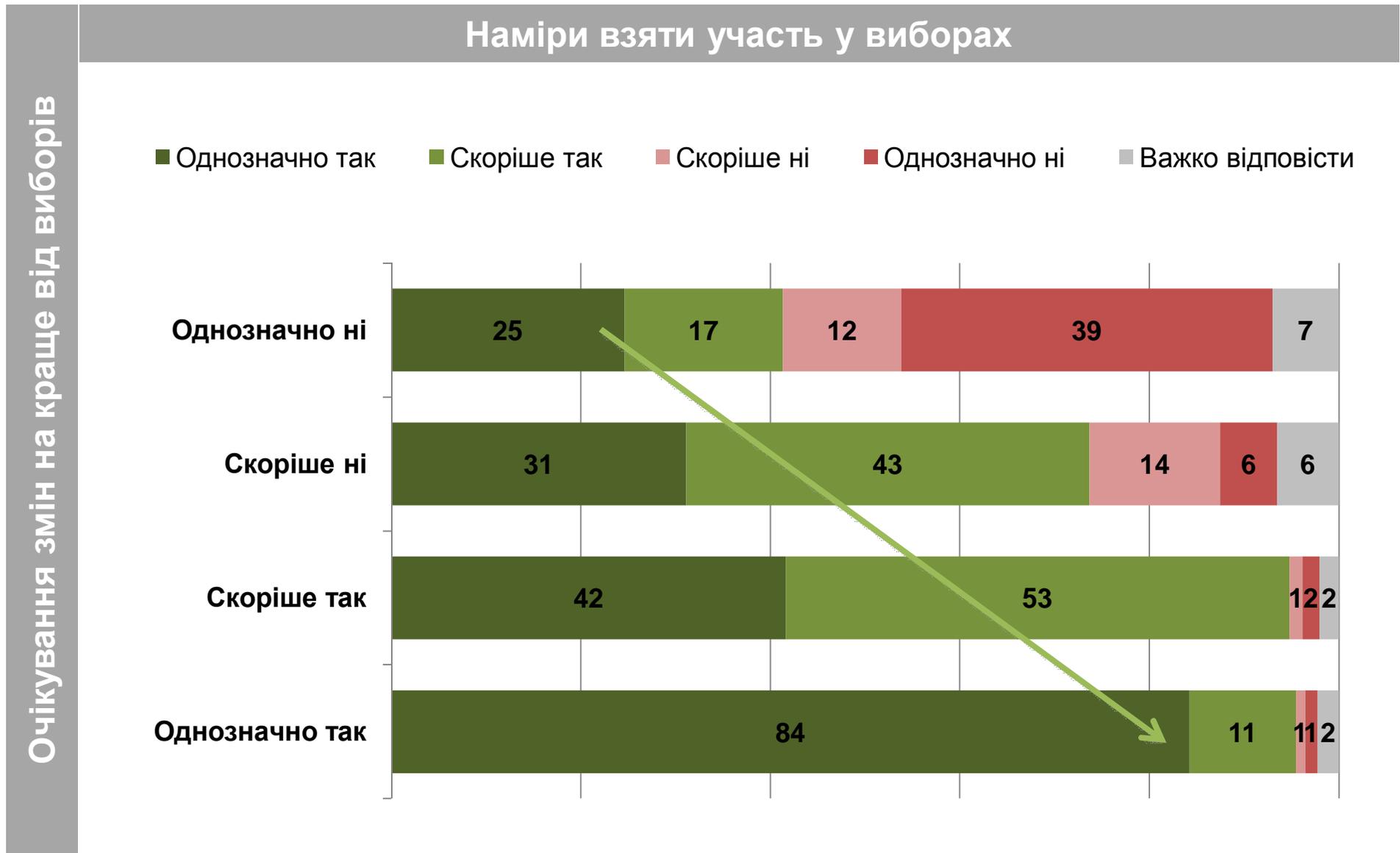
Регіони

Політичні симпатії

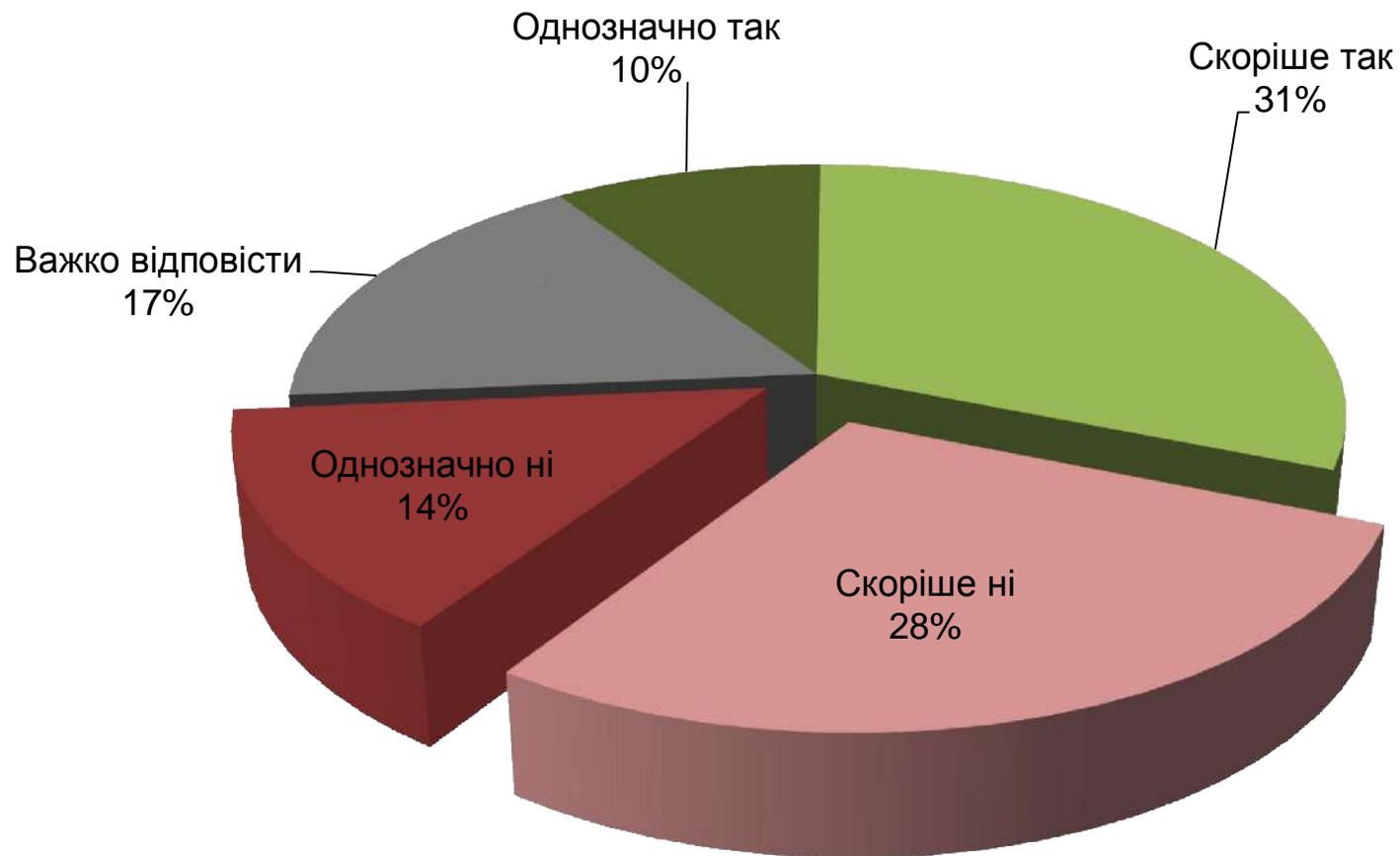

Залежність явки на місцевих виборах від очікувань

Очікування оновлення депутатського корпусу в результаті виборів

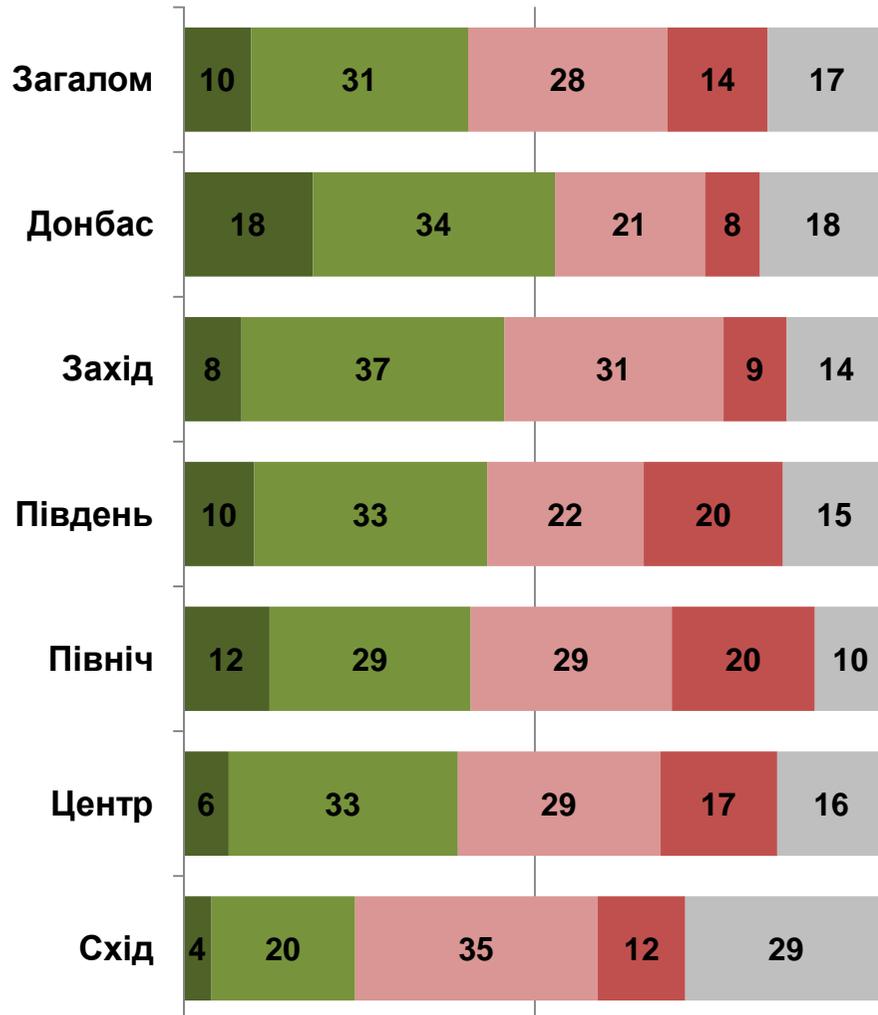
Чи очікуєте Ви, що в результаті цих місцевих виборів суттєво оновиться депутатський корпус місцевих рад?

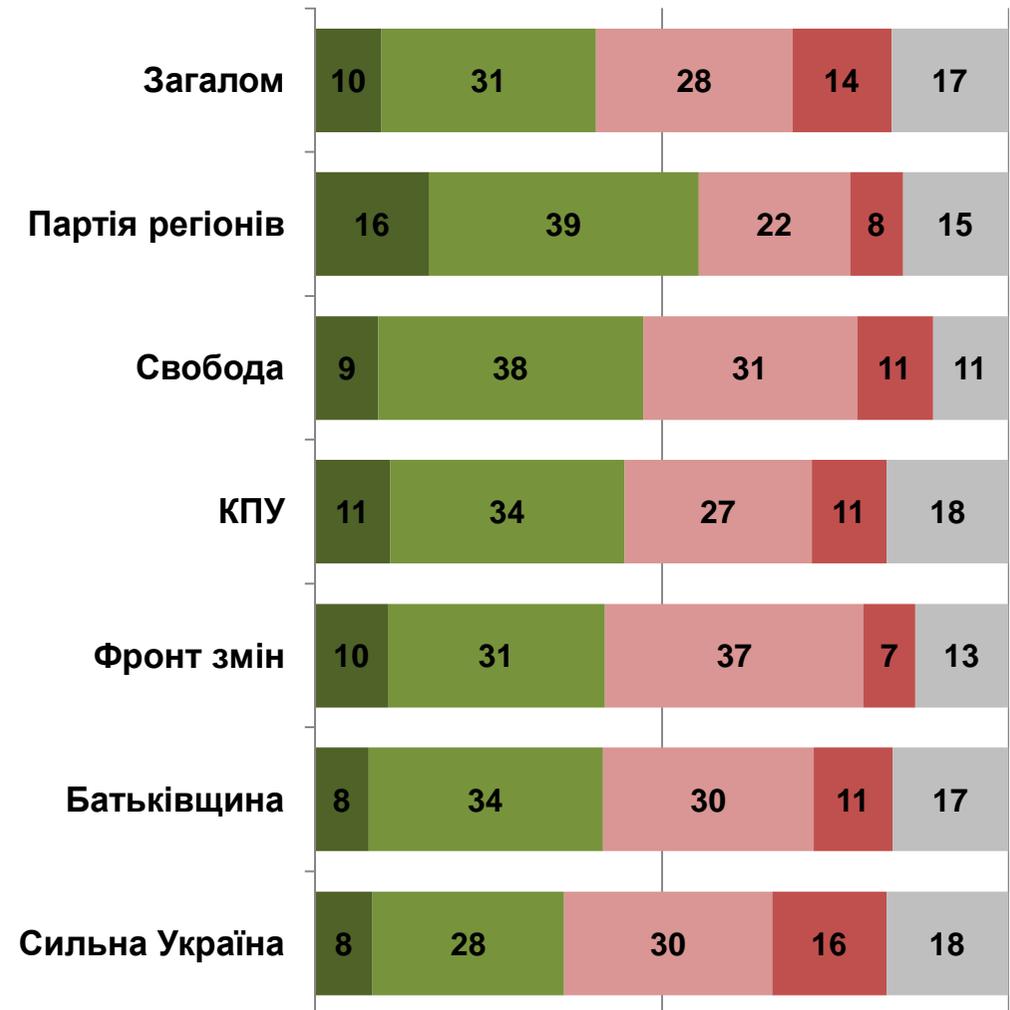
Очікування оновлення депутатського корпусу в результаті виборів

■ Однозначно так
 ■ Скоріше так
 ■ Скоріше ні
 ■ Однозначно ні
 ■ Важко відповісти

Регіони

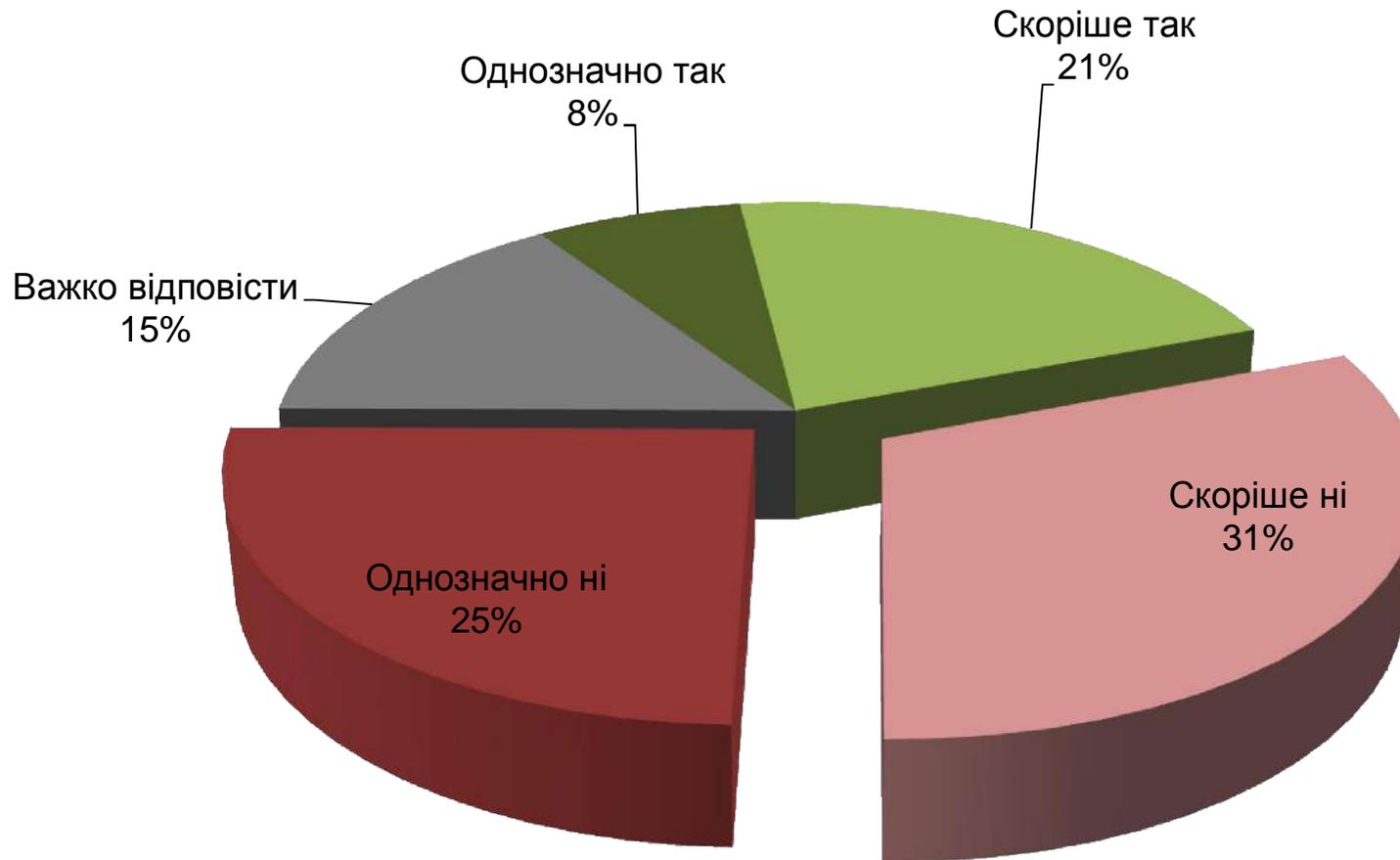

Політичні симпатії

Очікування **більшої підзвітності депутатів** у результаті виборів

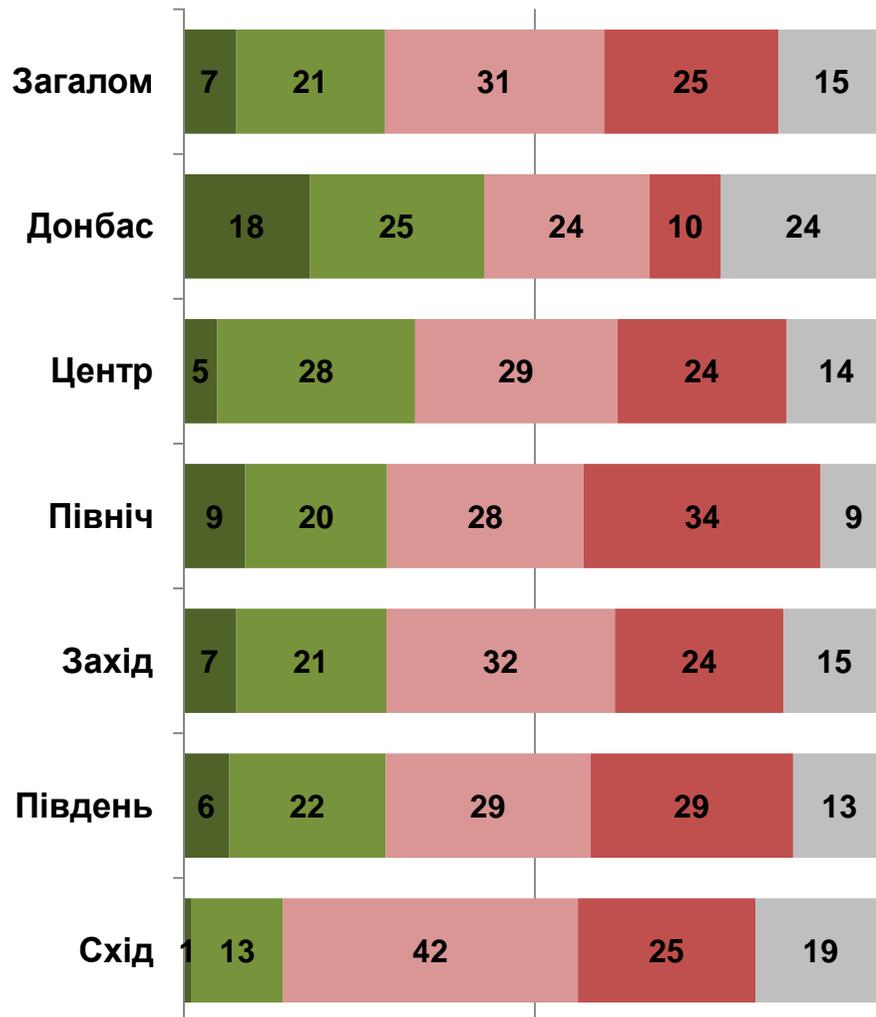
Чи очікуєте Ви, що в результаті цих місцевих виборів місцеві депутати стануть більш підзвітні виборцям?

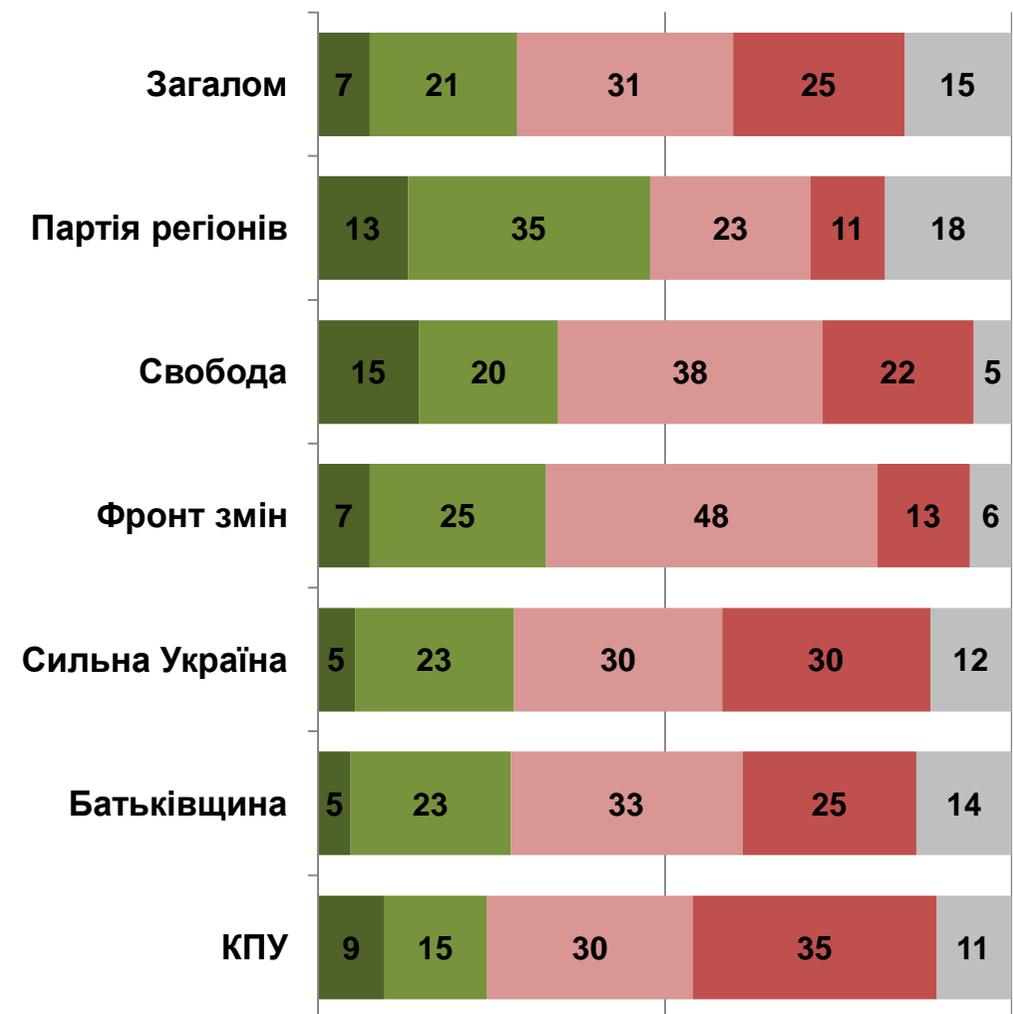
Очікування **більшої підзвітності депутатів** у результаті виборів

■ Однозначно так
 ■ Скоріше так
 ■ Скоріше ні
 ■ Однозначно ні
 ■ Важко відповісти

Регіони

Політичні симпатії

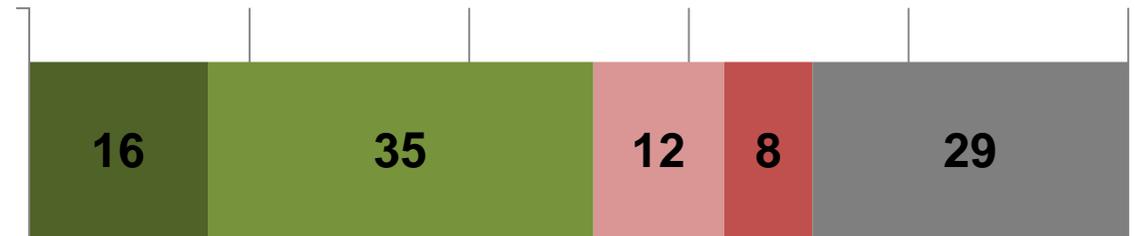

Ставлення до окремих новацій у законі про місцеві вибори

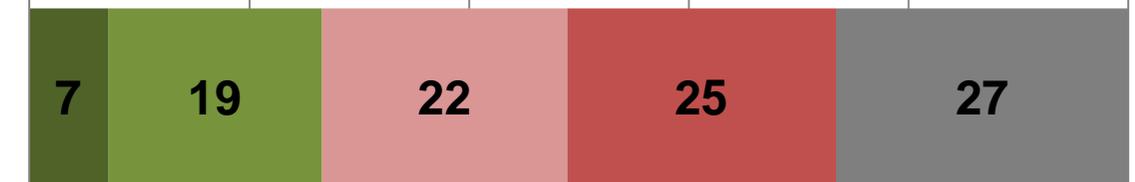
■ Ставлення до окремих новацій у законі про місцеві вибори

■ Цілком підтримую ■ Швидше підтримую ■ Швидше не підтримую ■ Зовсім не підтримую ■ Важко відповісти

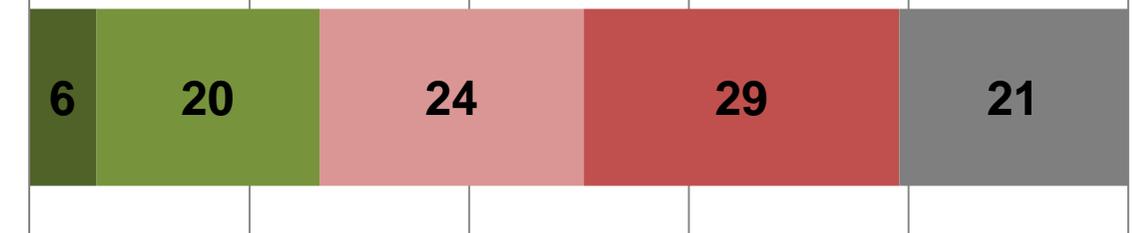
**Змішана система місцевих виборів:
половина депутатів обиратиметься за
мажоритарною системою, а половина - за
пропорційною**

**Участь у виборах беруть лише партії, а
блоки, різні місцеві громадські організації
та ініціативи - ні**

**Кандидат на посаду міського голови
повинен обов'язково висуватися від
політичної партії**

Проблеми регіонів

Місцеві проблеми

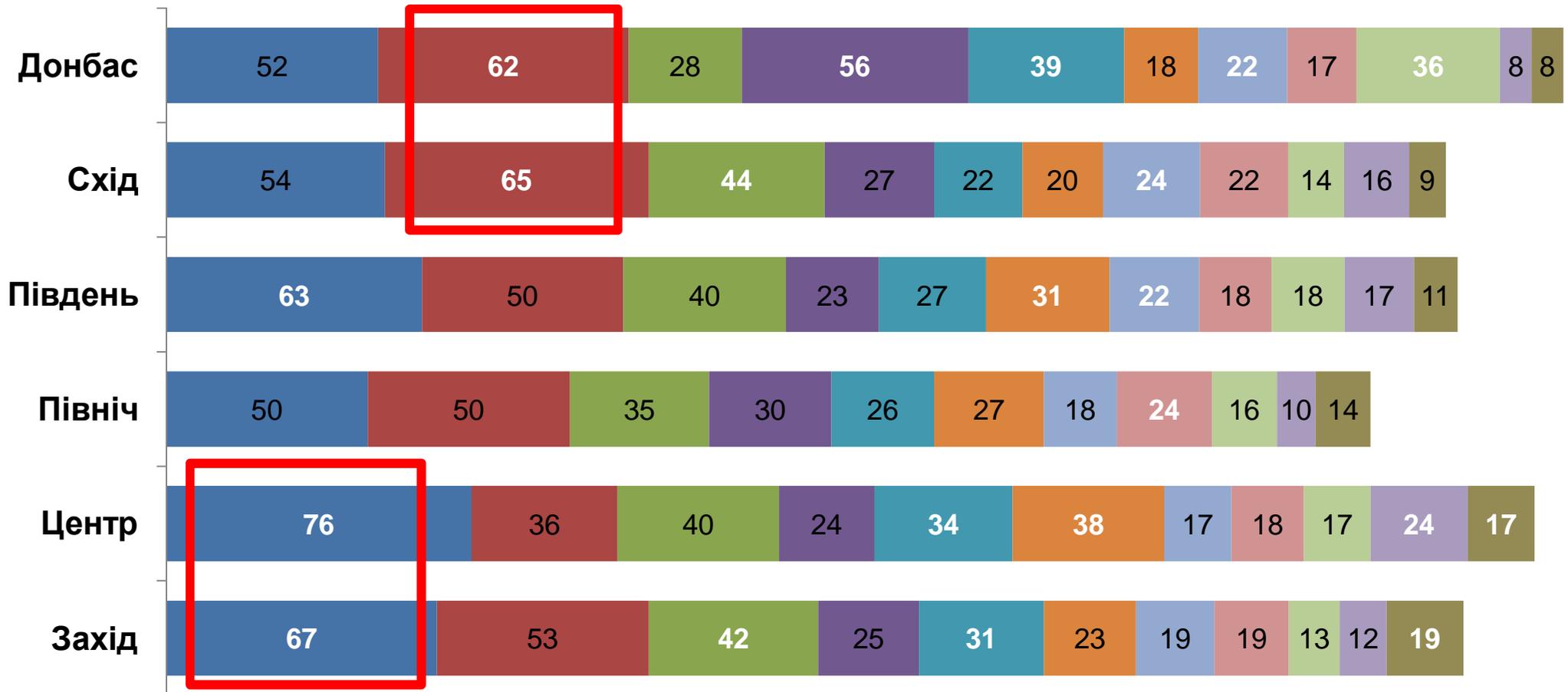
Назвіть проблеми, які необхідно першочергово вирішити у Вашому регіоні в результаті місцевих виборів 2010 року? *НЕ БІЛЬШЕ 5-ти відповідей*

Місцеві проблеми у регіональному розрізі

Назвіть проблеми, які необхідно першочергово вирішити у Вашому регіоні в результаті місцевих виборів 2010 року? *НЕ БІЛЬШЕ 5-ти відповідей*

- Безробіття
- Тарифи на компослуги
- Корупція
- Охорона здоров'я
- Стан доріг
- Алкоголізм, наркоманія
- Закритість влади
- Доступне житло
- Екологія
- Злочинність
- Використання землі

Критерії вибору кандидатів

Критерії вибору

Назвіть три найголовніші для Вас критерії вибору кандидата на посаду міського чи сільського голови?

Критерії вибору

Назвіть три найголовніші для Вас критерії вибору кандидата на посаду міського чи сільського голови?

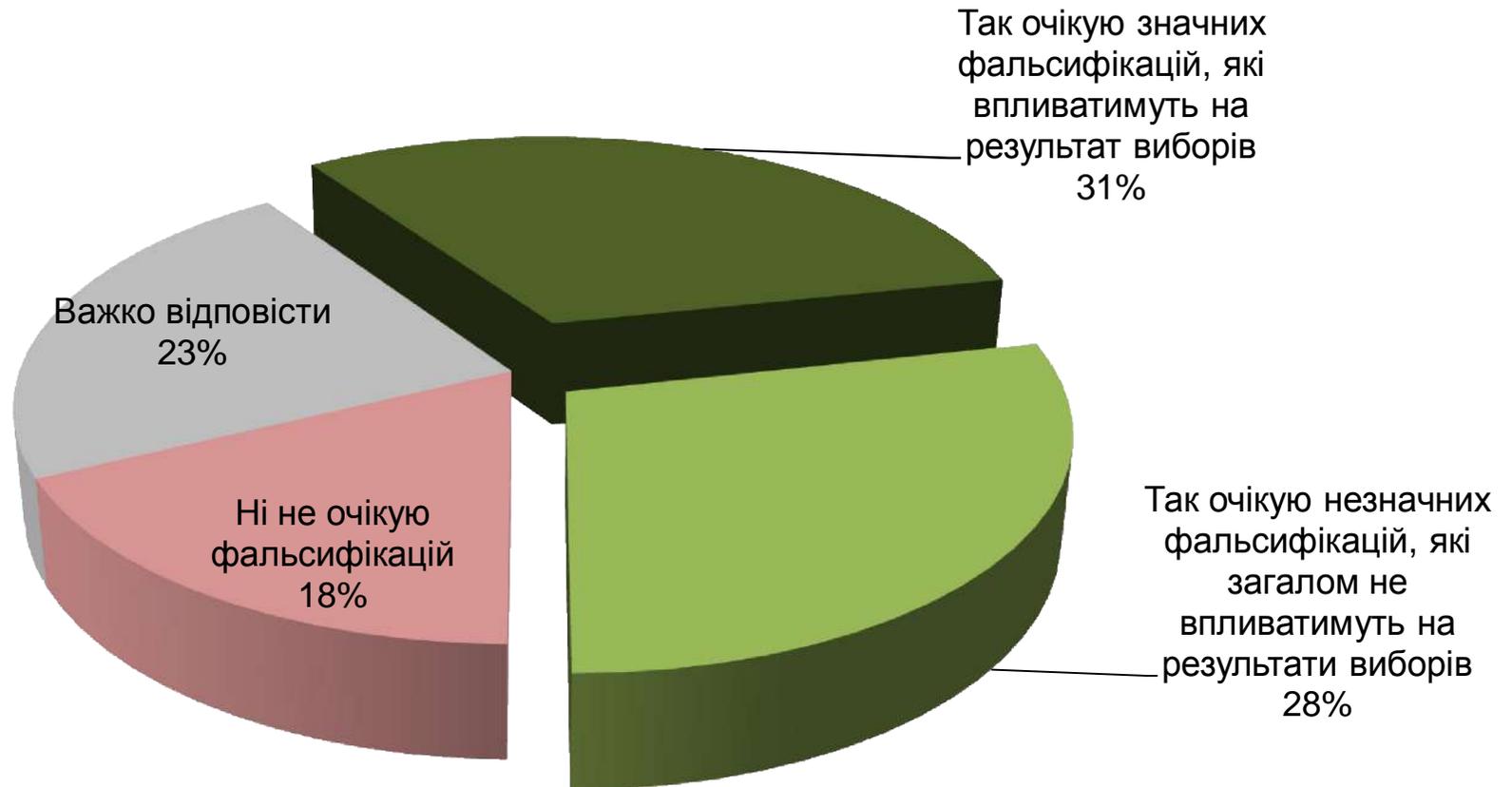
- Досвід роботи господарника
- Незаплямована репутація
- Політичний досвід
- Зміст передвиборчої програми
- Думка про кандидата знайомих, друзів, колег
- Вирішення моїх соціальних питань
- Відкритість
- Патріотизм
- Вирішення проблеми нашого будинку
- Партійна приналежність

Очікування фальсифікацій на місцевих виборах

Очікування фальсифікацій на місцевих виборах

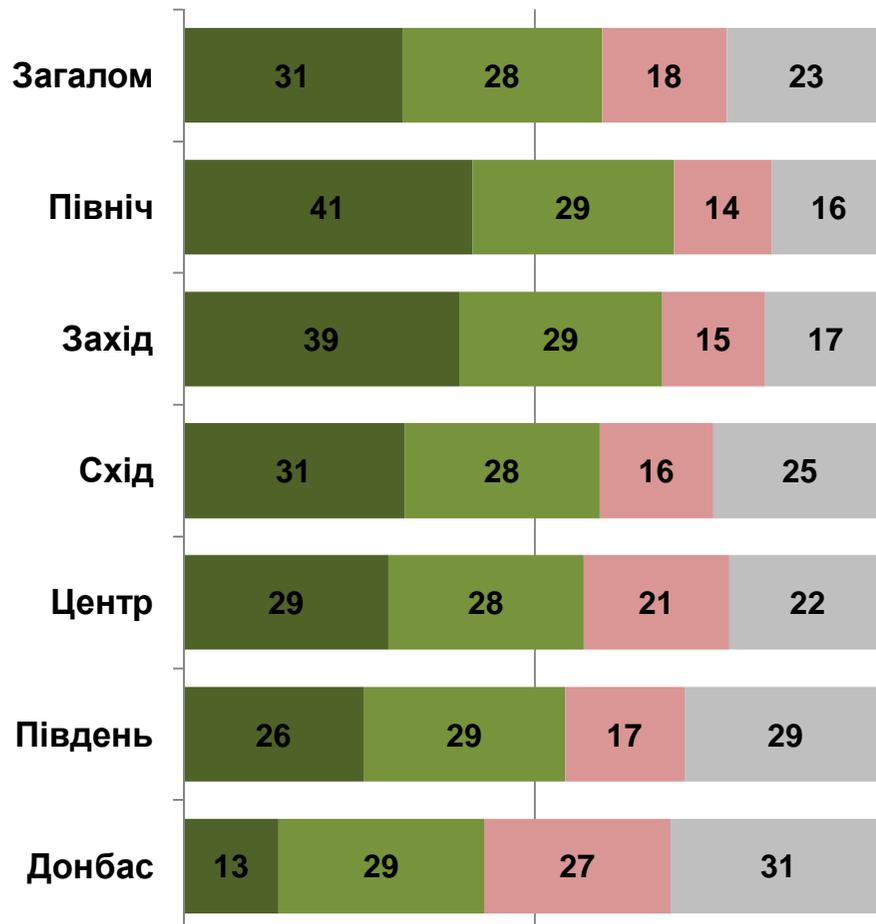
Чи очікуєте Ви, що на місцевих виборах 2010 року будуть фальсифікації і якщо так, то наскільки вони будуть масштабними?

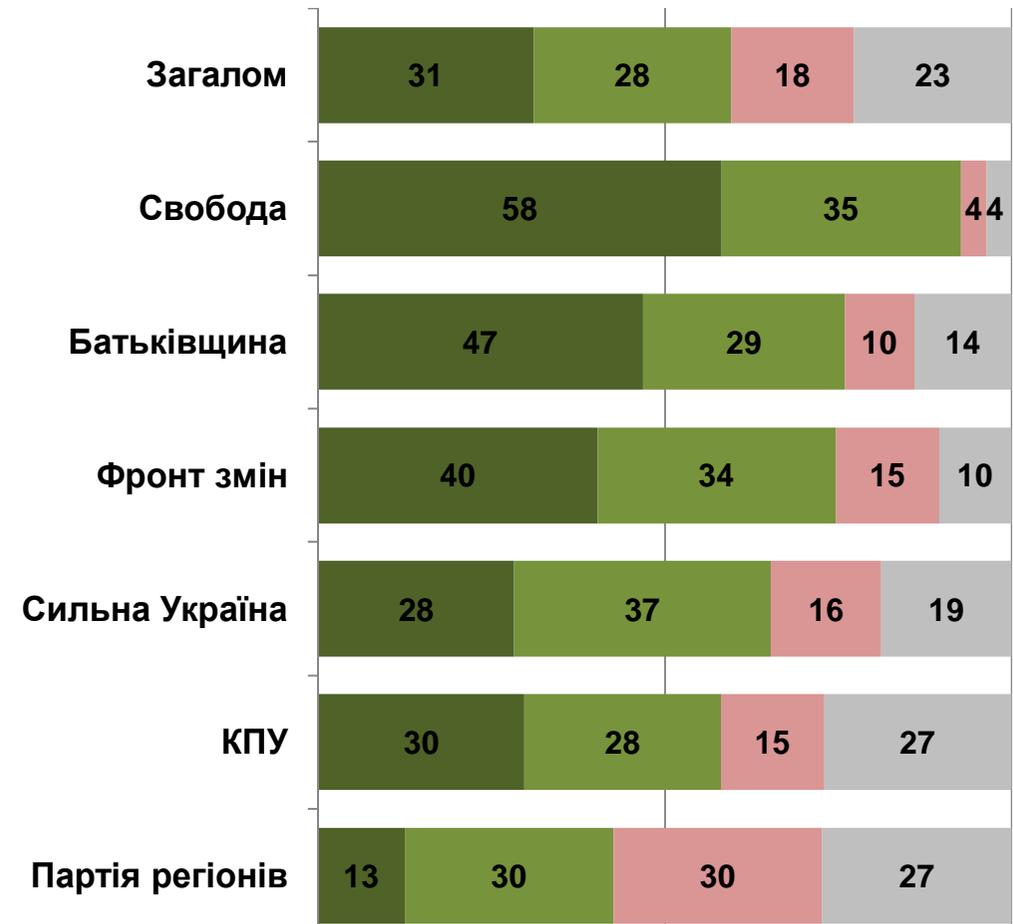
Очікування фальсифікацій на місцевих виборах

- Так очікую значних фальсифікацій, які впливатимуть на результат виборів
- Так очікую незначних фальсифікацій, які загалом не впливатимуть на результати виборів
- Ні не очікую фальсифікацій
- Важко відповісти

Регіони

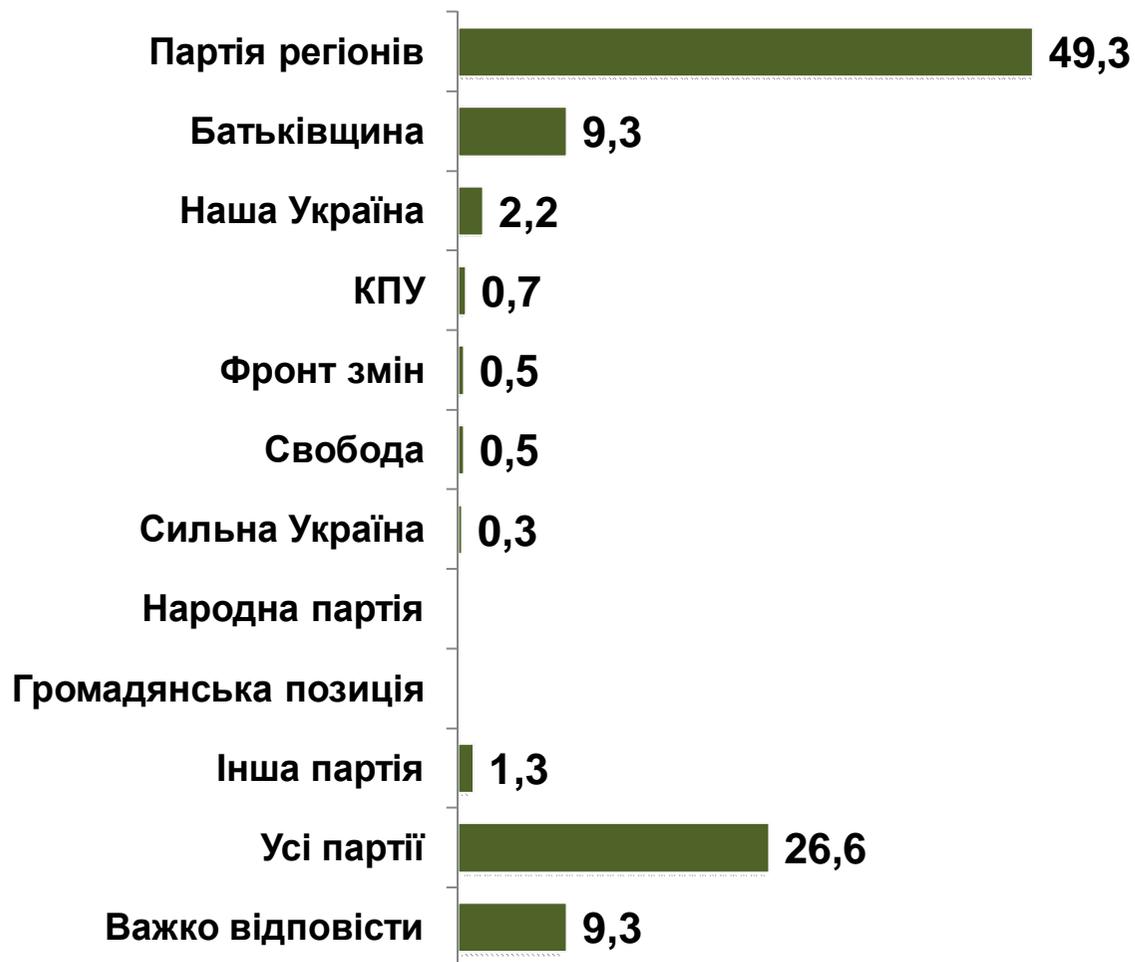

Політичні симпатії

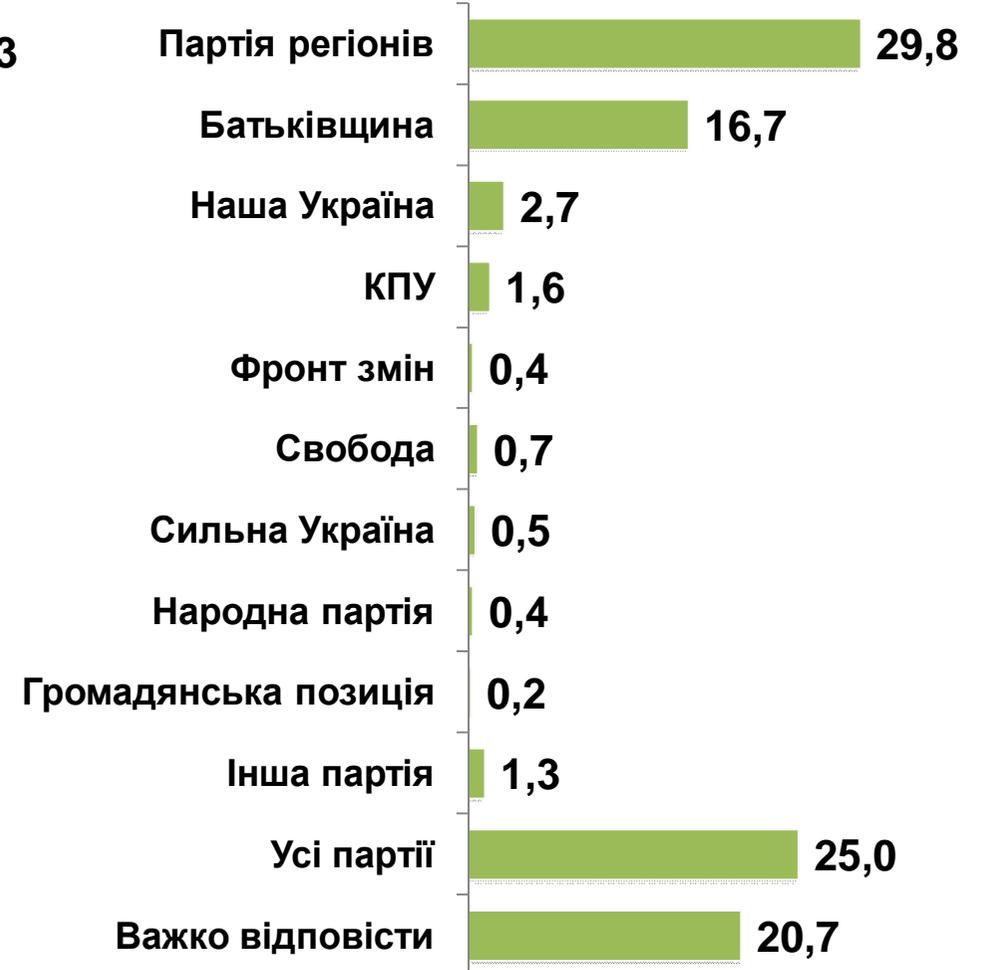

Очікувані фальсифікатори на місцевих виборах

Яка з цих партій, на Вашу думку, буде найбільше вдаватись до фальсифікацій на місцевих виборах 2010 року у Вашому регіоні?

Очікують значних фальсифікацій N=622

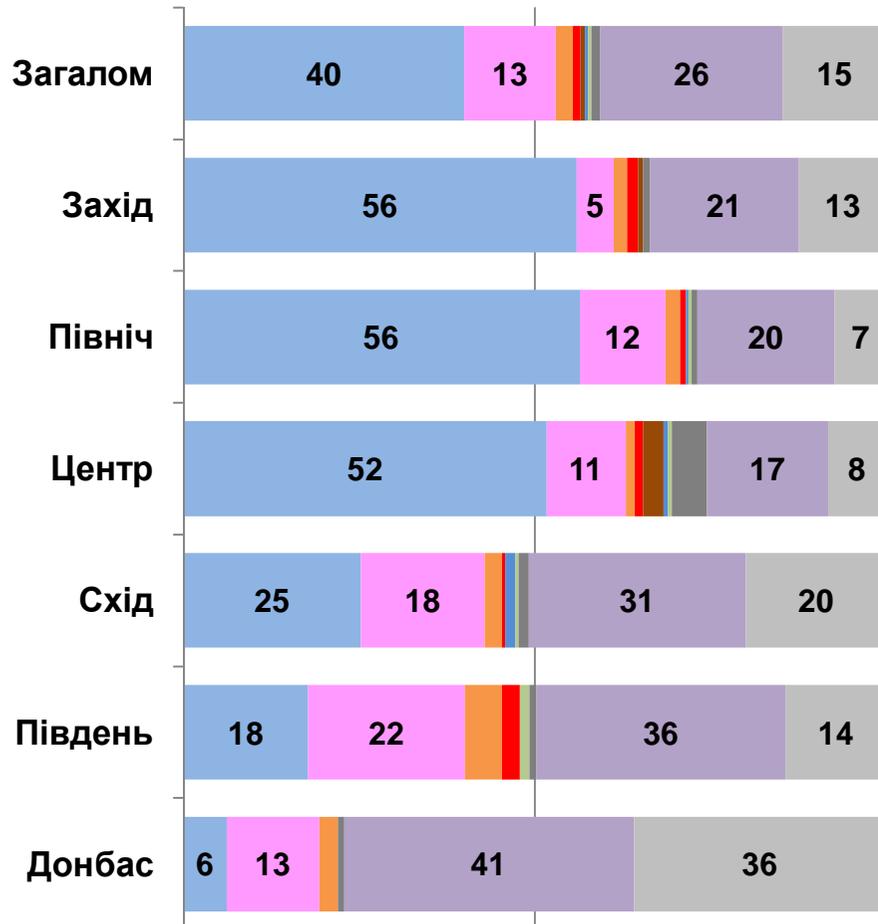

Очікують незначних фальсифікацій N=570

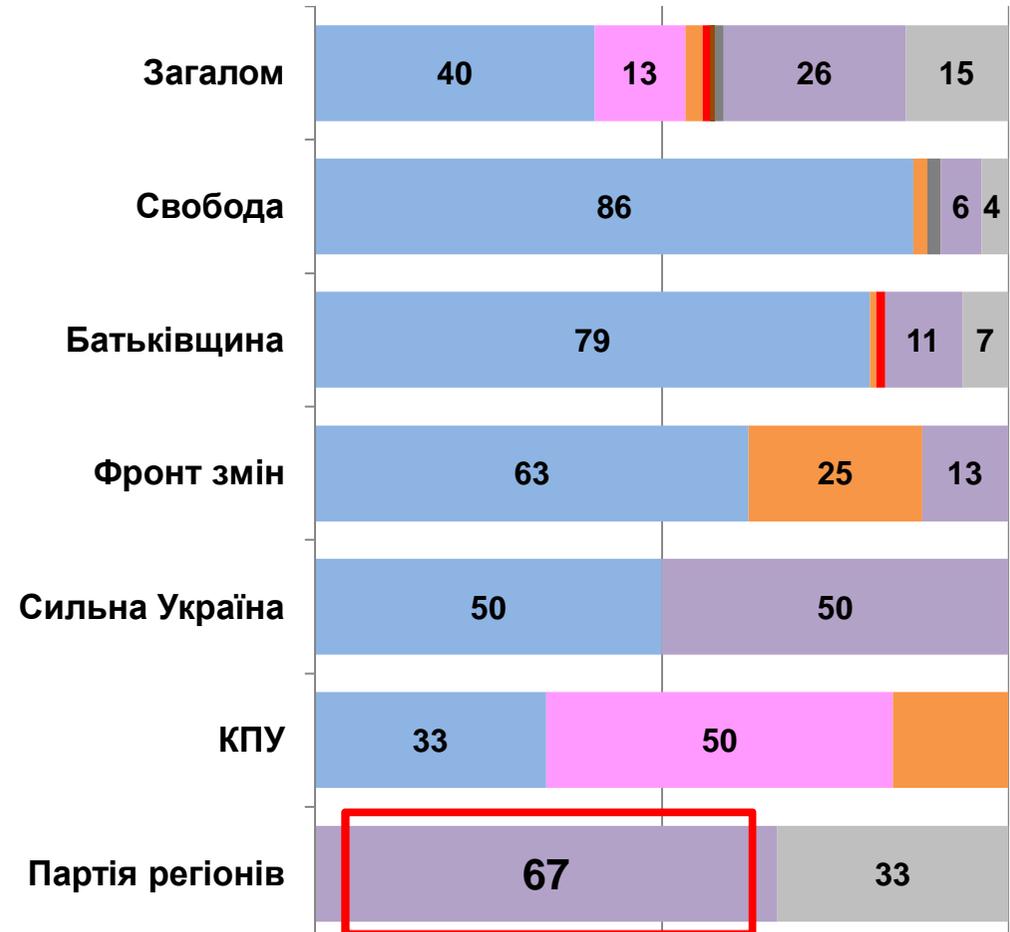
Очікувані фальсифікатори на місцевих виборах

- Партія регіонів
- Батьківщина
- Наша Україна
- КПУ
- Свобода
- Сильна Україна
- Фронт змін
- Інша партія
- Усі партії
- Важко відповісти

Регіони

Політичні симпатії

Загальні очікування щодо результатів виборів

Очікування щодо **результатів виборів**

Хто в результаті місцевих виборів 2010 року підсилить свої позиції більше: Президент В.Янукович чи опозиція?

■ Більше Президент В.Янукович

■ Більше опозиція

■ Важко відповісти

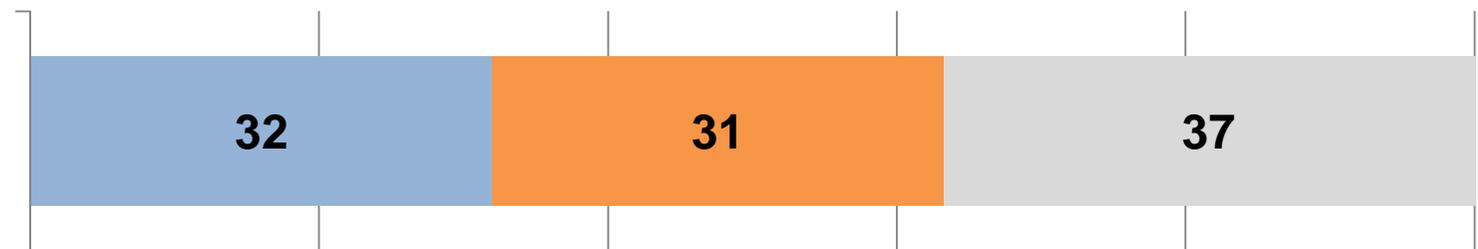

Що буде краще для країни: коли в результаті місцевих виборів 2010 року свої позиції підсилить Президент В.Янукович чи опозиція?

■ Краще коли Президент В.Янукович

■ Краще коли опозиція

■ Важко відповісти

Очікування щодо результатів виборів

■ Більше Президент В.Янукович

■ Більше опозиція

■ Важко відповісти

Підсилить позиції більше

Було б краще для країни

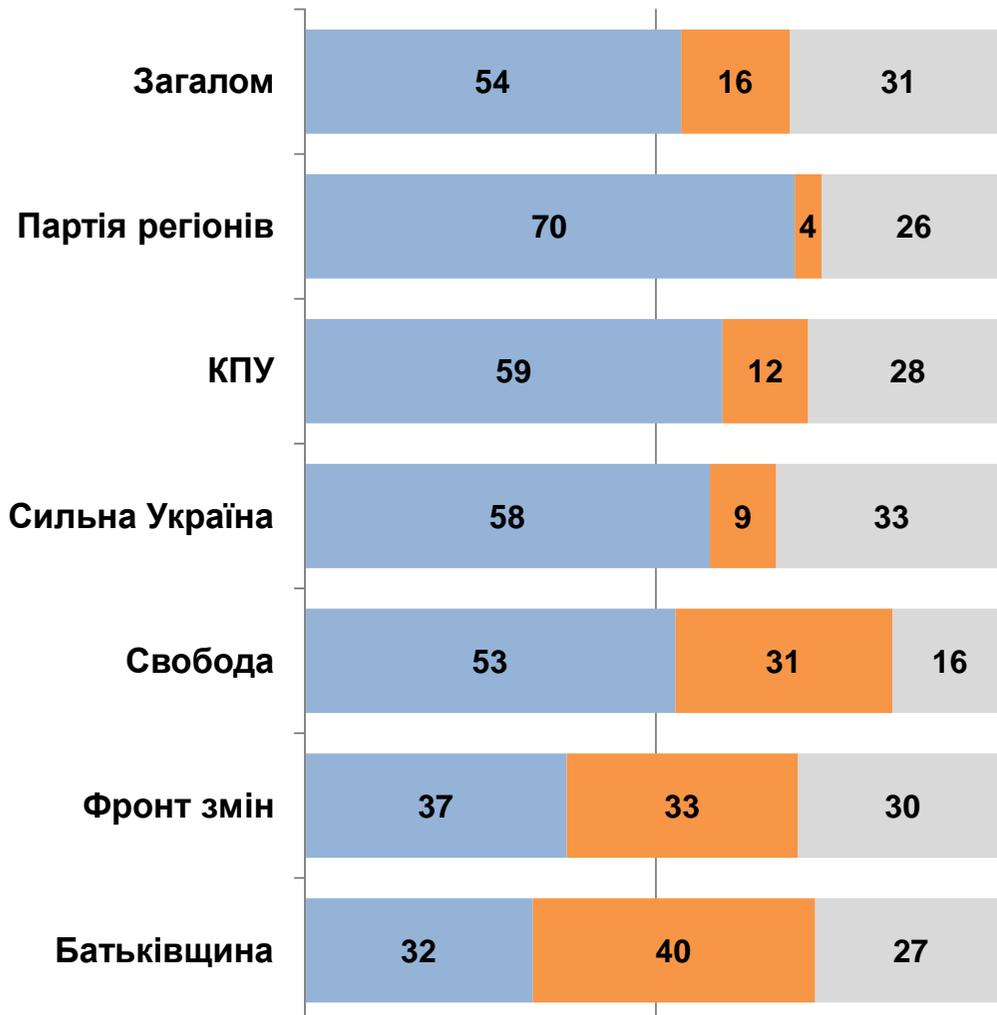
Очікування щодо **результатів виборів**

■ Більше Президент В.Янукович

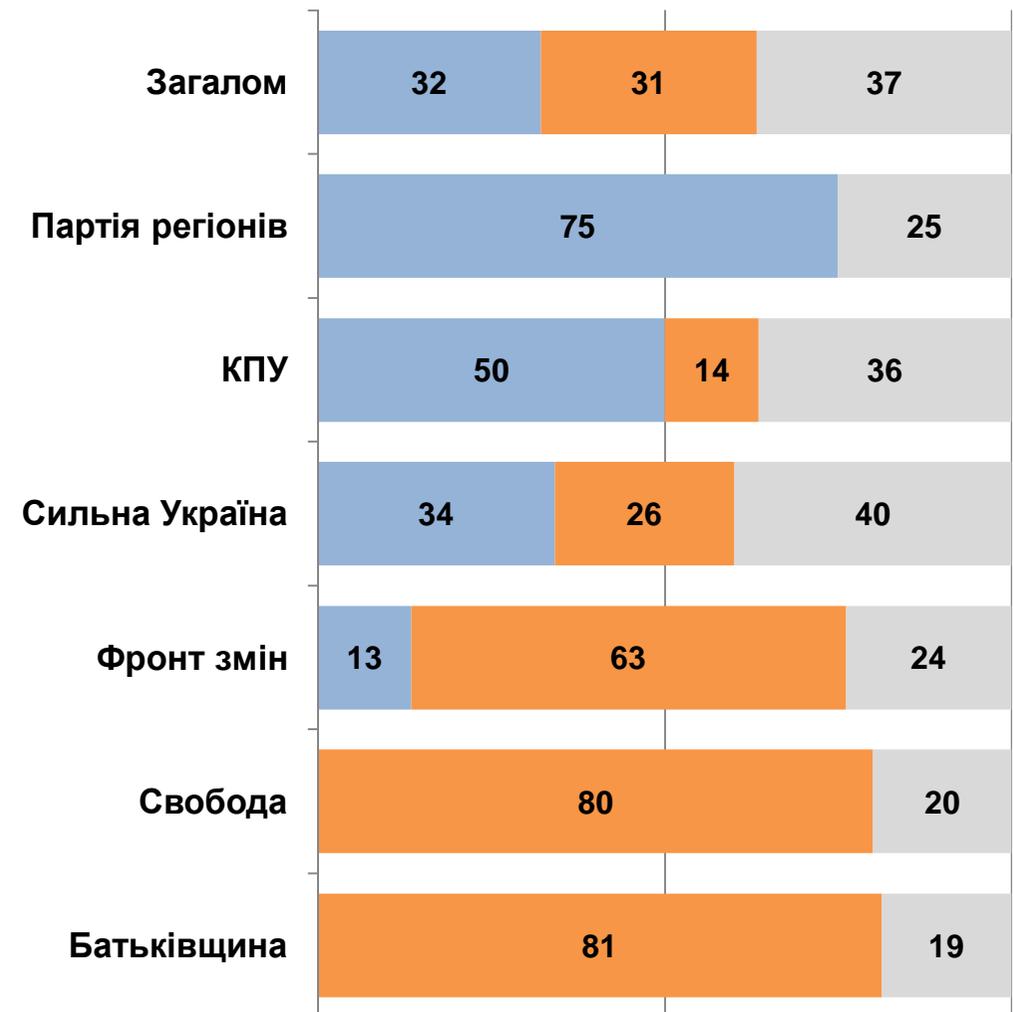
■ Більше опозиція

■ Важко відповісти

Підсилить позиції більше

Було б краще для країни

Соціологічна група «Рейтинг» спеціалізується на проведенні різних соціологічних досліджень із дотриманням усіх міжнародних стандартів, затверджених кодексами ESOMAR та WAPOR.

Зокрема, на постійній основі здійснює загальнонаціональні та регіональні політичні, тематичні, маркетингові та медіа дослідження.

тел.: +380 (44) 353-99-07
тел.: +380 (32) 224-88-60
info@ratinggroup.com.ua
www.ratinggroup.com.ua

Всі права на матеріал належать соціологічній групі «Рейтинг» © 2007-2010